

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

1

Detthowska Skolan

Skolhuset, Eriksbergsgatan 10
Stockholm

~ Läsåret 1916—1917 ~

REDOGÖRELSE

FÖR VERKSAMHETEN VID

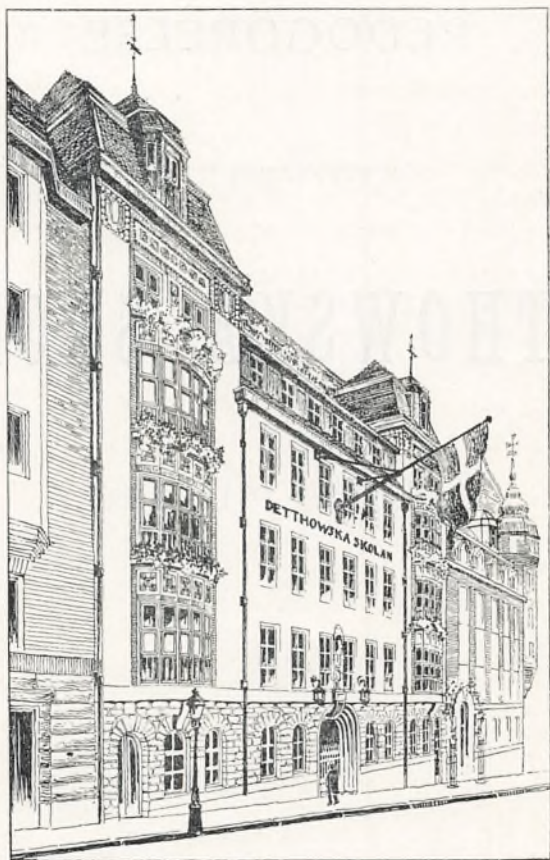
DETHOWSKA SKOLAN

LÄSÅRET 1916—1917.

STOCKHOLM
STOCKHOLMS-TRYCKERIET 1917.

Skolhuset Eriksbergsgatan 10.

Läroverket består av

- A. **Detthowska skolan:** Småskola, Högre flickskola och Realskola. Avgångsbetyg från högre flickskolan medför enligt Kungl. Maj:ts resolution s. k. normalskolkompetens. (Se sid. 6).
- B. **Detthowska Småskoleseminariet***, med 2 årsklasser, har till ändamål att utbilda lärarinnor för offentliga och enskilda småskolor i städer och på landet. Det står under statens kontroll samt har examensrättighet.

Kungl. Överstyrelsen för rikets allmänna läroverk har förordnat till inspektor för elementarskolan Generaldirektören m. m. Fil. Dr K. A. Fryxell och för seminariet seminarieadjunkten fröken Hedvig Sidner.

Skolan åtnjuter ett årligt statsanslag av 5,200 kr. samt ett kommunalt anslag av motsvarande storlek. Dessutom uppbär skolan av stat och kommun för undervisningen i huslig ekonomi ett anslag av tillsammans 1,600 kr. samt stadgade löne- och ålderstillägg åt därtill berättigade lärarinnor.

Elevantalet läsåret 1916—1917.

Klass	A. Skolan											Summa	B. Se- mina- riet		Summa	Summa							
	1	2	3	4	4	5	5	6	6	7	7		8	8			9	9	10	10	11		
				A	B	A	B	A	B	A	B		A	B			A	B	A	B			
Höstt.	21	23	30	28	26	27	30	32	32	32	32	33	31	30	29	30	18	31	515	19	29	48	563
Vårt.	19	24	30	27	26	27	29	31	31	31	31	30	30	30	30	30	17	31	504	20	29	49	553

* För småskoleseminariet tryckes särskild årsredogörelse.

A. Detthowska Skolan

består av

1. Förberedande avdelningen med tre årsklasser.
2. Högre flickskolan, benämnd A-linjen, med åtta klasser.
3. Realskolan, benämnd B-linjen, med sju klasser.

I 1:a klassen mottagas nybörjare om 6 à 7 år, helst flickor. Gossar mottagas endast undantagsvis och blott för de två första läsåren.

Det grundläggande *främmande språket* är tyska, vari undervisning börjar i 4:e klass. I 7:e klass inträder det andra främmande språket, engelska. Från och med 9:e klass få de, som så önska, genomgå en extra kurs i franska språket.

Valfria ämnen äro på A-linjen de främmande språken, geometri i klass 9 A—11, i klass 11 alla övningsämnen samt huslig ekonomi i klass 8 B, 9 och 10 A. På realskollinjen äro av där förekommande ämnen endast franska, alternativt teckning samt huslig ekonomi valfria, samt för dem, som ej önska avlägga examen, även geometri. Elev, som önskar bortvälja något valfritt ämne, skall göra anmälan därom vid läsårets början.

Den, som vill förvärva avgångsbetyg med normalskolkompetens måste deltaga i undervisningen i tyska och engelska språken. De flickor, som önska avlägga studentexamen, böra helst tillhöra realskolelinjen och få enligt träffad överenskommelse från klass 10 B utan examen övergå till annan skolas gymnasium, där de på tre år kunna avlägga studentexamen.

A-linjen

består av 8 elementarklasser, benämnda klass 4—11. Avgångsbetyg erhålla endast de elever, som genomgått 11:e klass. A-linjen är avsedd för flickor, vilka önska genom ett av examen oberoende och på ett år längre tid fördelat samt därför lugnare arbete nå här nedan nämnda kompetens.

Studiesättet är delvis olik B-linjens. Kurserna kunna behandlas fylligare och mera allmänbildande; vid undervisningen i främmande språk skall språkets praktiska användning vid tal och läsning vara huvudsak, då däremot mindre arbete nedlägges på grammatikundervisningen än som sker å B-linjen o. s. v.

För erhållande av avgångsbetyg fordras att elev genomgått elfte klassen och därifrån blivit godkänd i svensk uppsatsskrivn. och tysk eller engelsk skrivn. samt erhållit minst vitsordet godkänd i vart och ett av de i kursen ingående svenska läroämnena samt tyska och engelska språken. Dock må lärjunge få vara underkänd i ett av dessa läroämnen, såvida minst två tredjedelar af lärarinnorna anse henne på grund av hennes ståndpunkt i det hela böra erhålla godkänt avgångsbetyg.

Den, för vilken godkänt avgångsbetyg utfärdats, äger rätt till *efterprövning* i franska språket och geometri, om hon på grund av bortval ej erhållit betyg däri, så ock i ämne, i vilket hon erhållit lägre vitsord än godkänd (ett främmande språks skrivning och undantagsvis ett läroämne).

Den som på grund därav, att hon ej medtagit samtliga föreskrivna ämnen, ej erhållit avgångsbetyg, har rätt till *efterprövning* för erhållande av sådant.

B-linjen och Realskolexamen.

Genom Kungl. Maj:ts nådiga stadga för rikets allmänna läroverk av den 18 febr. 1905 infördes realskolexamen. Som denna examen medför nästan samma rättigheter som den s. k. normal-skolkompetensen, anser skolan det lämpligt att sätta dem av sina elever, som så önska och därtill äga förmåga, i tillfälle att skaffa sig denna kompetens efter genomgående av endast 7 elementarklasser. År 1907, första gången en sådan examen anordnades vid statens läroverk, anmälde 9 av skolans elever till realskolexamen vid Högre Realläroverket å Norrmalm, och blevo alla godkända. Den 6 mars 1908 erhöi undertecknad av Kungl. Maj:t rätt att vid Detthowska skolan anordna realskolexamen med sådana elever, som minst 4 terminer tillhört skolan. Inalles 99 av skolans elever hava avlagt denna examen.

Den, som avlagt realskoleexamen, äger rätt att undergå *förnyad prövning* i ämne, vari hon blivit underkänd, äfvensom att bliva prövad i teckning och franska, såvida hon i dessa ämnen ej erhållit vitsord.

Avgångsbetyg från Detthowska skolans elfte klass medför utan examen s. k. normalskolkompetens; med de elever i tionde klassen B, som det önska, anställer skolan realskoleexamen.

Avgångsbetyg med normalskolkompetens samt realskolbetyg berättiga

A) till inträde i följande fackskolor och specialkurser:

- 1) *postelevkursen*, efter omkring ett års övningstjänstgöring vid postkontor, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, franska, geografi och matematik (Generalpoststyrelsens cirkulär n:r 22 den 14 juni 1907);
- 2) *telegrafelevkursen*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, matematik, geografi, naturlära, tyska, engelska och franska (Telegrafstyrelsens cirkulär n:o 2 den 21 jan. 1907);
- 3) *den för blivande lärare i teckning och välskrifning avsedda undervisningen vid Tekniska skolan i Stockholm*, varjämte fordras att ådagalägga erforderlig skicklighet i frihandsteckning och linearritning, den senare utsträckt till perspektiv- och skugglära.

B) till anställning i följande tjänstebefattningar:

- 1) *såsom bokhållare eller kontorsskrivare vid statens järnvägar*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi och matematik (Järnvägsstyrelsens order n:r 422 den 10 juli 1907);
- 2) *såsom biträde vid postsparbanken*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet och matematik samt godkänt betyg över genomgången kurs, antingen vid vederbörande flickskola eller vid bokhålleriskola, i enklare bokföring;
- 3) *såsom biträde i riksbanken*.

Avgångsbetyg med normalskolekompetens berättigar utöver realskoleexamen till inträde vid

1. *de privata högre lärarinneseminarierna:*
Privata högre lärarinneseminarium i Stockholm,
Anna Sandströms högre lärarinneseminarium i Stockholm,
Högre lärarinneseminarium vid Kjellbergsskolan i Göteborg,
varjämte elev, som erhållit ett gott avgångsbetyg, bör äga förutsättningar att ålägga godkänd inträdesexamen vid Statens Högre lärarinneseminarium i Stockholm;
2. *gymnastiska utbildningsanstalter:*
Gymnastiska Centralinstitutet i Stockholm,
Arvedsons gymnastikinstitut i Stockholm,
Sydsvenska gymnastikinstitutet i Lund;
3. *lärarinnekurserna i huslig ekonomi:*
Högre lärarinneseminariums hushållsskolas lärarinnekurs,
Lärarinnekursen i huslig ekonomi vid Ateneum för flickor i Stockholm,
Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala.

Undervisningen.

Höstterminen började efter två dagars inträdes- och flyttningsprövningar med upprop den 1 sept. och slutade den 19 dec. (den egentliga undervisningen började den 2 sept. kl. 9,30 och slutade den 18 dec. kl. 11,20). Vårterminen började med upprop den 16 jan. och slutar måndagen den 4 juni med inträdesprövning (den egentliga undervisningen började den 17 jan. kl. 9,30 och slutar den 1 juni kl. 11,20).

Lovdagar för hela skolan hava varit den 7 okt., den 6 nov., den 19 och 20 febr., den 17 mars och den 1 maj. Sportlov har givits efter frukosten 2 gånger.

Morgonbön och undervisning i läs- och övningsämnen ha förlagts till följande tider på dagen: Morgonbön: klass 3—5 kl. 9,30—9,40, klass 6—11 kl. 8,30—8,45.

Undervisning: Klass 1 kl. 12,35—3,10,
 » 2—3 kl. 9,40—12,25 eller 1,20,
 » 4—5 kl. 9,30—2,15 eller 3,10,
 » 6—11 kl. 8,30—2,15 eller 3,10 (tisdagar har klass 6 A slutat 1,20).

Mellan lektionerna hava raster på 10 min. givits. Lördagar hava i klass 6, 7, 10, 11 lektionerna pågått endast till kl. 11,20, i de övriga klasserna till kl. 12,25 utom för halva klass 8 A, som då haft undervisning i huslig ekonomi och i stället varit ledig onsdagar efter frukostlovet samt klass 1, som slutat 3,10.

Frukostlovet har för klass 2 och 3 varit 20 minuter långt; för övriga klasser 1 tim. 15 min.

Gymnastik har pågått 4 gånger i veckan för klass 11—4 samt 2 gånger i veckan för klass 3—1.

Lektionsfördelning.

Ä m n e n	Antal lektionstimmar i veckan																	
	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass
	1	2	3	4 A	4 B	5 A	5 B	6 A	6 B	7 A	7 B	8 A	8 B	9 A	9 B	10 A	10 B	11
Kristendom	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2
Modersmålet	7	8	5	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	4	3
Tyska	—	—	—	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4
Engelska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	3	3	4	3	4	2
Franska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2
Historia	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Geografi	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	1	1
Matematik	2	2	3	3	3	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3
Naturkunnighet	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	3	4	2	3	3	3	3	2
Stenografi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Iakttagelseövningar	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Välskrivning	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teckning	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1
Sång	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	—	1
Gymnastik	$\frac{1}{2}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
Handarbete	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1	—	1
Huslig ekonomi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	5	5	5	—	—
Sociala föreläsningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	18 $\frac{1}{2}$	20	20	25	26	25	26	25	27	28	28	34	34	34	34	33	31	29

Klasserna 7 B—11 utföra i skolan språk- och matematikskrivningar, vardera omfattande 3 timmar en gång i veckan på olika veckodagar, varvid annars pågående lektioner bortfalla. (Se sid. 29!).

∞

Lektionstimmar i klass 3—11 äro 45 minuter långa, i klass 1 och 2 för läroämne delade i 20 minuters lektioner.

Läro- och läseböcker.

Kristendomskunskap. Bibel; psalmbok; *Norlén* och *Lundgren*, Bibliska berättelser för småskolan (2); *Vogt*, Biblisk historia (3, 4, 5); Luthers katekes med utveckling (3—9); *Bergmark-Sörensen*: Guds verk I (6, 7 B); *Lundin*, Bilder ur kyrkans historia (9—11).

Svenska språket. *Hammer* och *Wallgren*, Första läseboken (1), Andra läseboken (2); *Topelius*, Läsiung för barn, urval av S. Almquist I (2), I o. II (3); *Robinson Crusøe* (3); *Lagerlöf*, Nils Holgerssons underbara resa (4—6); *Dalín*, Svensk vers I (5, 6); *Runeberg*, Fänrik Ståls sägner I, II (7); *Lundström* och *Widegren*, Valda prosastycken I (7—11); II (8—11); *v. Heidenstam*, Svenskarna och deras hövdingar (7); *Snoilsky*, Svenska bilder (8); *Tegnér*, Fritiofs saga (9); *Steffen*, Svensk litteraturhistoria (10, 11); *Eckermann*, Läsebok till svenska litteraturhistorien (9—11); *Bjørnson*, Synnöve Solbakken (11); *Gagner* och *Bergmark*, På egen hand, förberedande kurs (2); II (3); III (4); *Widegren* och *Lauritzen*, Svenska språkets formlära (4—11); *Widegren*, Svenska språkets allmänna satslära (4—11); *Richter*, Svensk rättskrivningslära I (3—5); II (6, 7); Ordlista för svenska språket (8—11).

Tyska språket. *Heumann*, Tyska för nybörjare (4, 5, 6); *Kleine Schüler Bibliothek* IV (7); VIII (8 A, 9); *von Rhoden*, Der Trotskopf (8 B); *Volkman-Leander*, Träumereien an französischen Kaminen (9 B, 10 A); *Braun*, Vera (9 A); *Seidel*, Der Trilpetritsch und andere Geschichten (10 A); *Ompfeda*, Der Major u. a. Erz. (10 A); *Storm*, Von Jenseit des Meeres (10 A); *Ernst*, Asmus Sempers Jugenland (10 B); *Storm*, Pole Poppen-späler (11); *Knauth*, Auswahl deutscher Gedichte: *Seidel*, Leberecht Hühnchen (11); *Hjorth*, Bihang till tyska grammatiken (4—6); *Heumann*, Lätta stycken för översättning till tyska (7, 8, 9); *Hjorth* och *Heumann*, Tyska skrivövningar och brev (9—11); *Hjorth*, Tysk grammatik (6—11).

Engelska språket. *Rippmann*, A First English Book (7, 8); A Second English Book (8 A, 9 A); *Nursery Tales* (7, 8); *Fairy Tales* (8 B); *Burnett*, Little Lord Fauntleroy (10 A); *Kipling*,

Puck of Pook's Hill (11); *Jespersen-Rodhe*, Engelsk läsebok för realskolan (9 B, 10 B); *Elfstrand*, kortfattad engelsk grammatik (8—11); *Afzelius*, skrivövningar till engelsk grammatik I (8, 9, 10 B).

Franska språket. *Bödtker* och *Höst*, Lärobok i franska språket (9, 10); *Labiche*, Le Voyage de Monsieur Perrichon (11).

Historia. *Grimberg*, Sveriges historia för realskolan, förkortad upplaga, (4—11); *Pallin-Boëthius*, Lärobok i allmän historia för realskolan (7—11); *Pallin-Boëthius*, Tiden efter kongressen i Wien (10 B, 11).

Geografi. *Carlson*, Skolgeografi I (4—9); *Carlson-Fagerlund*, Skolgeografi II (10, 11); Kartbok (3—11).

Naturkunnighet. *Almquist-Lagerstedt-Andersson*, Lärobok i naturkunnighet I: 2, Zoologi (4—11); *Almquist*, Lärobok i naturkunnighet II: 1 (7 B—9 A); II: 4 (10); *Almquist-Otterborg*, Lärobok i naturkunnighet II: 2 (8 B—11); *Krook-Almquist*, Svensk flora för skolor (6—11); *Lindman*, Botanikens första grunder (8—10).

Matematik. *Fisch & Lager*, Räkneövningar (1, 2); *Berg*, Räknelära för de allmänna läroverken och flickskolorna (3—11); *Anna Lindhagen* och *Anna Gahm*, Exempelsamlingar till bråkläran, häft. I (5), häft. II (6); *Möller-Larsson-Lundahl*, Lärobok i räkning för realskolan (8, 9 A, 10 A, 10 B); *Lindhagen*, Ekvationer för nybörjare (7 B, 8 A); *Meyer-Hedström*, Exempel till ekvationsläran (7 B, 9 B, 10 B, 11); *Vinell*, Euklides' fyra första böcker (7 B—11).

Teckning. *Henriques*, Lärobok i geometrisk ritning (8—11).

Sång. *A. Bergström*, Sångkurs för småskolan (2, 3); *A. Tegnér*, Sjung med oss mamma (4); *A. Bergström*, Sångkurs för skolan, 2:a häftet (4, 5); 3:e häftet (6, 7); 4:e häftet (8); *O. L. Svensson*, Sångbok för skolan, 3:e delen (9, 10, 11).

Huslig ekonomi. *Bergström & Schager*, Födoämneslära (9—11).

Lärokurser.

Förberedande avdelningen.

Första klassen.

- Kristendom:* (2 t.) Valda berättelser ur Gamla och Nya testamentet, muntligt meddelade. Några psalmverser. (Eriksson.)
- Modersmålet:* (7 t.) Tal-, läs- och skrivövningar. Rättstavningsövningar. Skrivning efter föreskrift på »svarta tavlan» och ur bok. (Lundqvist.)
- Räkning:* (2 t.) Åskådnings- och huvudräkning: de fyra räknesätten med talen 1—20. Uppfattning och beteckning av talen 20—100. (Eriksson.)
- Iakttagelseövningar:* (2 t.) Övningar att uppfatta riktning, färg, smak och ljud; skolsaker, levande djur samt skolrummet; enklare naturföreteelser såsom uppkomsten av regn och snö. Barnen ha fått så frön och iakttaga deras utveckling till plantor. (Eriksson.)

Andra klassen.

- Kristendom:* (2 t.) Berättelser ur Gamla och Nya testamentet, muntligt meddelade. Några psalmverser. (Kummel.)
- Modersmålet:* (8 t.) Innanläsning med redogörelse för det lästa. Rättstavningsövningar. Rättskrivning, dels från »svarta tavlan», dels efter föresägning samt skrivning av utantill inlärd stycken. Avskrivning efter Gagner och Bergmark, »På egen hand», förberedande kurs. (Lundqvist.)
- Räkning:* (2 t.) Huvudräkning: sammanläggning och frändragning inom talområdet 1—100, mångfaldigande och delning inom talområdet 1—50. Skriftlig räkning: addition och subtraktion med två- och tresiffriga tal; några av de mest använda måtten och vikterna. (Lundqvist.)
- Iakttagelseövningar:* (2 t.) Skolrummet, skolans närmaste omgivning, Stockholm, samt de allmännaste geografiska begreppen och deras beteckning på kartan. Några typiska landskap med deras huvudnäringar. Vårväxter. Barnen ha fått så frön

och iakttaga deras utveckling till plantor. Iakttagelseövningarna ske dels under vandringar i de skolan närmast liggande områdena, dels med ledning av reliefkartor och en mångfald annan åskådningsmateriel. (Eriksson.)

Tredje klassen.

Kristendom: (2 t.) Bibelläsning vid morgonbönen: Delar av Johannes och Lukas evangelium. Gamla testamentet efter läroboken till domaretiden, jämte lärdomar ur kristna tros- och sedeläran med anslutning till Tio Guds bud. Utanläsning av några psalmsverser. (Kummel.)

Modersmålet: (3 t.) Innanläsning ur Topelius, Läsning för barn, del I; samt Robinson Crusøe, utanläsning av smärre stycken i bunden form och återgivande av små berättelser. Skrivning efter Gagner och Bergmark, »På egen hand», del II, samt andra rättskrivningsövningar. (Kummel.)

Räkning: (3 t.) Huvudräkning: de fyra räknesätten inom talområdet 1—100. Skriftlig räkning: multiplikation och division med en- och tvåsiffrig multiplikator och divisor. Uppfattning, beteckning och uppsägning av större tal. De mest använda måtten och vikterna. (Kummel.)

Historia: (2 t.) Berättelser ur nordiska gudasagan och svenska forntidens historia, muntligt meddelade. (Gustafson.)

Geografi: (2 t.) Sveriges geografi efter karta, varvid undervisningsstoffet levandegöres medelst i förminskad skala förfärdigade efterbildningar av geografiska föremål: ett fjäll, en fåbod, en sluss, en gruva m. m. Kartritning. (Kumme.l)

Högre flickskolan och realskolan.

Daglig gemensam morgonbön med bibelläsning: klass 4—5: Delar av evangelium enligt Lukas och Johannes; klass 6—11: Petri första brev, kap. 3—5. Spridda delar av Nya Testamentet, betydande Johannes' person och liv, Uppb.-b., kap. 1—2 samt Apostlagärningar, förra delen.

Fjärde klassen A.

Kristendom: (2 t.) Gamla testamentet efter läroboken från berättelsen om Israels rikets undergång, repetition av valda berättelser ur G. test. jämte lärdomar ur den kristna tros- och sedeläran med anslutning till Tio Guds bud och Första artikeln. Utanläsning av några psalmverser. (Ellgar.)

Modersmålet: (4 t.) Läsning ur Nils Holgerssons resa, del I; Lithner och Löwenhjelm: Rim och dikter, del I; reproduktionsövningar. Övningar att urskilja substantiv, adjektiv och verb samt subjekt och predikat. Skrivning efter Gagner och Bergmark, »På egen hand», del III, samt några små självständiga uppsatser. Rättskrivningsövningar. (Gustafson.)

Räkning: (3 t.) Huvudräkning. Skriftlig räkning: de fyra räknesätten med hela tal inom större talområden, även s. k. parentestal, enkla praktiska uppgifter. Svenska mått och vikter. (Kummel.)

Historia: (2 t.) Sveriges historia till 1471 efter läroboken. Berättelser ur Norges och Danmarks historia från samma tid. (Gustafson.)

Geografi: (2 t.) Norge. Översikt av Skandinaviska halvön. Finland, Ryssland och Danmark. Kartritning. (Gustafson.)

Naturkunnighet: (2 t.) Människokroppen; undersökning av några växter. (Sidvall.)

Tyska språket: (3 t.) Heumann, »Tyska för nybörjare», st. 1—36. Utanläsning och talövningar. Substantiv och de viktigaste pronomina i nominativ. Presens och imperfektum av hjälpverb och svaga verb. Skrivövningar på lärorummet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits på tyska språket. (Ellgar.)

Fjärde klassen B.

Kristendom: (2 t.) Gamla testamentet efter läroboken från berättelsen om Israels rikets undergång, repetition av valda berättelser ur G. test. jämte lärdomar ur den kristna tros- och sedeläran med anslutning till Tio Guds bud och Första artikeln. Utanläsning av några psalmverser. (Kummel.)

- Modersmålet*: (4 t.) Läsning ur Nils Holgerssons resa, del I; Lithner och Löwenhjem: Rim och dikter, del I; reproduktionsövningar. Övningar att urskilja substantiv, adjektiv och verb samt subjekt och predikat. Skrivning efter Gagner och Bergmark, »På egen hand», del III, samt några små självständiga uppsatser. Rättskrivningsövningar: å-, ä- och j-ljuden. (Kummel.)
- Räkning*: (3 t.) Huvudräkning. Skriftlig räkning: de fyra räknestätten med hela tal inom större talområden, även s. k. parentestal, enkla praktiska uppgifter. Svenska mått och vikter. (Sidvall.)
- Historia*: (2 t.) Sveriges historia till 1471 efter läroboken. Berättelser ur Norges och Danmarks historia från samma tid. (Almén.)
- Geografi*: (2 t.) Norge. Översikt av Skandinaviska halvön. Finland, Ryssland och Danmark. Kartritning. (Kræpelien.)
- Naturkunnighet*: (2 t.) Människokroppen; undersökning av några växter. (Sidvall.)
- Tyska språket*: (4 t.) Heumann, »Tyska för nybörjare», st. 1—42. Utanläsning och talövningar. Substantiv, adjektiv och de viktigaste pronomina i nominativ. Presens-perfektum av hjälpverb och svaga verb. Skrivövningar på lärorummet. Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Wulff.)

Femte klassen A.

- Kristendom*: (2 t.) Bibliska berättelser ur Nya Testamentet efter bibeln och läroboken till berättelsen om Jesu intåg i Jerusalem jämte lärdomar ur den kristna tros- och sedeläran med anslutning till Herrens bön. Utanläsning av ett fåtal psalmsverser, som sjungas vid morgonbönen. (Ellgar.)
- Modersmålet*: (4 t.) Läsning: Nils Holgerssons resa, del I, II; valda dikter ur »Svensk vers», reproduktionsövningar, muntliga och skriftliga; framsägning av inlärd stycken i bunden form. Grammatik: ordklasserna och deras viktigaste böjningar; objekt, attribut och adverbial, muntligt meddelat; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Lättare uppsatser på lärorummet. (Ellgar.)
- Matematik*: (3 t.) Blandade övningar att lösa olikartade, praktiska uppgifter med användande av hela tal. Inledning till bråk. Addition och subtraktion med allmänna bråk. (Sidvall.)

- Historia*: (2 t.) Sveriges historia från 1520 till 1632 jämte lämpliga delar av grannländernas historia från samma tid. (Ellgar.)
- Geografi*: (2 t.) Danmark, Holland, Belgien, Tyskland, Schweiz, Österrike-Ungern. Kartritning. (Kræpelien.)
- Naturkunnighet*: (2 t.) Zoologi: däggdjuren. Botanik: undersökning av växter; undervisning om växters insamling och preparering. Exkursioner. Besök på Riksmuseum. (Tjeder.)
- Tyska språket*: (3 t.) Heumann, »Tyska för nybörjare», st. 40—80. Utanläsning. Substantiv, adjektiv och de vanligaste pronomina i nominativ och ackusativ. Presens-futurum av hjälpverb och svaga verb. Skriftliga övningar. Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Ellgar.)

Femte klassen B.

- Kristendom*: (2 t.) Bibliska berättelser ur Nya Testamentet efter bibeln och läroboken till berättelsen om Jesu intåg i Jerusalem. Herrens bön. Utanläsning av några psalmverser. (Lindholm.)
- Modersmålet*: (4 t.) Läsning: valda dikter ur »Svensk vers»; Nils Holgerssons resa, del I, II. Uppläsning av dikter; reproduktionsövningar. Grammatik: ordklasserna och deras viktigaste böjningar; objekt, attribut och adverbial, muntligt meddelat; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Lättare uppsatser på lärorummet. (Lundqvist.)
- Matematik*: (4 t.) Blandade övningar att lösa olikartade, praktiska uppgifter med användande av hela tal. Addition och subtraktion med såväl allmänna bråk som decimalbråk. (Lindholm.)
- Historia*: (2 t.) Sveriges historia från 1521 till 1632 jämte lämpliga delar av grannländernas historia från samma tid. (Westin.)
- Geografi*: (2 t.) Danmark, Holland, Belgien, Tyskland, Schweiz, Österrike-Ungern. Kartritning. (Kræpelien.)
- Naturkunnighet*: (2 t.) Zoologi: däggdjuren. Botanik: undersökning av växter; undervisning om växters insamling och preparering. Exkursioner. Besök på Riksmuseum. (Lindholm.)
- Tyska språket*: (4 t.) Heumann, »Tyska för nybörjare», st. 49—84. Utanläsning samt talövning med ledning av det lästa. Substantiv, adjektiv och de vanligaste pronomina i nominativ och ackusativ. Presens-futurum av hjälpverb och svaga verb.

Skrivövningar på lärorummet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits på tyska språket. (Lundholm.)

Sjätte klassen A.

- Kristendom:* (2 t.) Kristi lidandes historiasamt berättelser ur Apostlagärningarna och i samband därmed andra och tredje artikeln; instiftelsesorden till dopet och nattvarden. Psalmförfattare och psalmer. Översikt av kyrkoåret; kort framställning av svenska kyrkans gudstjänst. Utanläsning av de psalmverser, som sjungas vid morgonbönen. (Ellgar.)
- Modersmålet:* (4 t.) Läsning: valda dikter ur »Svensk vers»; Nils Holgerssons resa, del II. Uppläsning av dikter. Grammatik: substantiv, adjektiv, räkneord och pronomen samt subjekt, predikat, objekt och adverbial efter läroböckerna. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Lättare uppsatser på lärorummet. (Westin.)
- Matematik:* (3 t.) Multiplikation och division med såväl allmänna bråk som decimalbråk. Metersystemet. Blandade övningar med tillämpning på enklare praktiska uppgifter. (Sidvall.)
- Historia:* (2 t.) Sveriges historia från 1632 till 1771 jämte det viktigaste av Norges och Danmarks historia under samma tid. (Westin.)
- Geografi:* (2 t.) Frankrike, Sydeuropa, Brittiska öarna. Översikt av Europa. Kartritning. (Kræpelien.)
- Naturkunnighet:* (2 t.) Zoologi: fåglar, kräldjur, groddjur och fiskar. Botanik: de högre växternas yttre organ i samband med undersökning av levande växter. Sexualsestemet. Växt-examinering. Växtinsamling. Exkursioner. Besök på Riksmuseum. (Olin.)
- Tyska språket:* (3 t.) Heumann, Tyska för nybörjare, st. 81—120. Grammatik: substantiv, det viktigaste av adjektiv, pronomen, verb och prepositioner. Skriftliga övningar. Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Ellgar.)

Sjätte klassen B.

- Kristendom:* (2 t.) Kristi lidandes historia och berättelser ur Apostlagärningarna och i samband därmed andra och tredje artikeln; instiftelseorden till dopet och nattvarden. Psalmförfattare och psalmer. Översikt av kyrkoåret; kort framställning av svenska kyrkans gudstjänst. Utanläsning av de psalmverser, som sjungas vid morgonbönen. (Westin.)
- Modersmålet:* (4 t.) Läsning: valda dikter ur »Svensk vers»: Nils Holgerssons resa, del II. Uppläsning av dikter. Grammatik: substantiv, adjektiv, räkneord, pronomen, subjekt, predikat, objekt och adverbial efter läroboken; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Lättare uppsatser på lärorummet. (Tjeder.)
- Matematik:* (4 t.) Multiplikation och division med såväl allmänna bråk som decimalbråk. Metersystemet. Blandade övningar med tillämpning på enklare praktiska uppgifter. Geometrisk åskådninglära. (Sidvall).
- Historia:* (2 t.) Sveriges historia från 1632 till 1771 jämte det viktigaste av Norges och Danmarks historia under samma tid. (Tjeder.)
- Geografi:* (2 t.) Frankrike, Sydeuropa, Brittiska öarna. Översikt av Europa. Kartritning. (Kræpelien).
- Naturkunnighet:* (2 t.) Zoologi: fåglar, kräldjur, groddjur och fiskar. Botanik: de högre växternas yttre organ i samband med undersökning av levande växter. Sexualsystemet. Växt-examinering. Växtinsamling. Exkursioner. Besök på Riksmuseum. (Tjeder.)
- Tyska språket:* (4 t.) Heumann, »Tyska för nybörjare» avslutad. Talövning med ledning av det lästa. Grammatik: substantiv, adjektiv, pronomen, verb och prepositioner. Skrivningar på lärorummet. Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Lundholm.)

Sjunde klassen A.

- Kristendom:* (2 t.) Israels historia, till fångenskapen. Den kristna tros- och sedeläran grundtankar i översiktlig framställning påbörjad. Första artikeln och Tio Guds bud. (Almén.)
- Modersmålet:* (3 t.) Läsning: Lundström & Widegren, Valda prosastycken I; Fänrik Ståls sägner; referat; uppläsning av dikter. Grammatik: verb, adverb, prepositioner, konjunktioner och interjektioner efter läroboken; enkla satsföreningar; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Uppsatsskrivning. (Almén.)
- Matematik:* (3 t.) Repetition av bråkläran. Blandade övningar med tillämpning på praktiska uppgifter. Dekadiska och icke dekadiska sorter. Geometrisk åskådningslära. (Olin.)
- Historia:* (2 t.) Sveriges historia från 1718 till 1809. Allmän historia: Romarna. Medeltiden till de engelsk-franska tronstriderna. (Almén.)
- Geografi:* (2 t.) Asien, Australien. Kartritning. (Kræpelien.)
- Naturkunnighet:* (2 t.) Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växttyper. Sexualsystemet. Växtexaminering. Växtinsamling. Exkursioner. Besök på riksmuseum. (Olin.)
- Tyska språket:* (4 t.) Heumann, Tyska för nybörjare, st. 121—130; Kleine Schüler-Bibliothek IV, dels med, dels utan förberedelse. Grammatik: det viktigaste av formläran. Extemporalier i Hjorth, Bihang till Praktisk lärobok och »Lätta stycken». Skrivningar på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Lundholm.)
- Engelska språket:* (3 t.) Rippmann, A First English Book, 94 sidor; Nursery Tales 40 sid. Talövning med ledning av det lästa samt av planscher och annat åskådningsmateriel. Viktigare delar av formläran, muntligt meddelade. Tillämpningsövningar. Skrivning på lärorummet. Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket. (Falk.)

Sjunde klassen B.

- Kristendom:* (2 t.) Israels historia meddelad i sammanhang med en översikt av Gamla testamentets skrifter och under läsning

av valda delar ur desamma. Den kristna tros- och sedelärans grundtankar i översiktlig framställning påbörjad (Första artikeln och Tio Guds bud). (Westin.)

Modersmålet: (4 t.) Läsning: Lundström & Widegren, Valda prosastycken I; Fänrik Ståls sägner; v. Heidenstam, Svenskarna och deras höfdingar. Uppläsning av dikter. Referat. Grammatik: verb, adverb, prepositioner, konjunktioner och interjektioner efter läroboken; attribut och predikativ; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Uppsatsskrivning. (Gustafson.)

Matematik: (4 t.) Aritmetik och algebra: icke dekadiska sorter, enkla sifferekvationer av första graden med en obekant, aritmetiska uppgifter, huvudsakligen hämtade ur det praktiska livet. Geometri: inledning, Euklides' I: 1—12. (Sidvall.)

Historia: (2 t.) Sveriges historia från 1718 till 1809. Allmän historia: medeltiden. (Ellgar.)

Geografi: (2 t.) Asien. Australien. Kartritning. (Kræpelien.)

Naturkunnighet: (2 t.) Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växttyper, organlära, sexualsystemet. Växtexaminering. Växtinsamling. Exkursioner. Besök på Riksmuseum. (Sidvall.)
— Fysik: de viktigaste fysiska egenskaperna hos kroppar i olika aggregationsformer; enkla maskiner för mekanisk kraftöverföring; det allmännaste om värmets; laborationer. (Lindholm).

Tyska språket: (4 t.) Kleine Schüler-Bibliothek IV, redogörelse för innehållet. Grammatik: formläran; syntax: det viktigaste om ordföljd och tidsadverbial. Extemporalier »Lätta stycken». Skrivningar: se sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Wulff.)

Engelska språket: (3 t.) Rippmann, A First English Book, 94 sidor, Nursery Tales, 19 sidor. Viktigare delar av formläran, muntligt meddelade. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivningar: se sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket. (Wulff.)

Åttonde klassen A.

- Kristendom:* (2 t.) Israels historia från fångenskapens tid med särskild hänsyn till profeterna. Översikt av Gamla testamentets böcker. Fortsättning av den kristna tros- och sedelärans grundtankar i översiktlig framställning (Andra artikeln och Herrens bön). (Almén.)
- Modersmålet:* (3 t.) Läsning: Snoilsky, Svenska bilder samt Lundström & Widegren, Valda prosastycken II. Uppläsning av dikter. Referat. Grammatik: formläran repeterad och allmän satslära: satsföreningar; övningar i satsanalys; interpunktionslära. Rättskrivningsövningar. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning. (Carlson.)
- Matematik:* (3 t.) Aritmetik och algebra: enkla sifferekvationer av första graden med en obekant jämte problem. (4:e årskursen i läroboken till »Blandade exempel»). Geometri: inledning, Euklides' I: 1—12. (Gedda.)
- Historia:* (3 t.) Kort översikt av Sveriges historia från 1809 till närvarande tid jämte lämpliga delar av grannländernas historia under samma tid; repetition av svenska forntidens och medeltidens historia. Allmän historia: medeltiden från 1339. Renässansen och reformationen till 1648. (Frisch.)
- Geografi:* (2 t.) Nordamerika. Repetition av Sverige med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv och samfärdsmedel. Kartritning. (Frisch.)
- Naturkunnighet:* (3 t.) Zoologi: repetition av ryggradsdjuren. Botanik: organläran, fullständigt genomgången, de viktigaste dikotyledona växtfamiljerna, växtundersökning och växtbestämning. Växtinsamling. Exkursioner. Besök på Riksmuseum. — Fysik: de viktigaste fysiska egenskaperna hos kroppar i olika aggregationsformer; enkla maskiner för mekanisk kraftöverföring; det allmännaste om värmets laborationer. (Lindholm.)
- Tyska språket:* (4 t.) Kleine Schüler-Bibliothek VIII, med och utan förberedelse. Redogörelse för innehållet. Grammatik: formläran; syntax: det viktigaste om ordföljd och tidsadverbial. Extemporalier i «Lätta stycken». Skrivningar: se

sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Frisch.)

Engelska språket: (3 t.) Rippmann, A First English Book, avslutad. Nursery Tales avslutad. Rippman, A Second English Book till sid. 18. Grammatik: formläran; behövlige delar av syntaxen, muntligt meddelade. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivningar: se sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket. (Falk.)

Åttonde klassen B.

Kristendom: (2 t.) Jesu liv och verksamhet samt den kristna kyrkans utveckling under apostlarnas ledning i samband med läsning av valda delar ur evangelierna och Apostlagärningarna. Den kristna tros- och sedelärans grundtankar i översiktlig framställning avslutad. (Andra och tredje artiklarna, Herrens bön samt dop- och nattvardsläran). (Lundholm.)

Modersmålet: (3 t.) Läsning; Snoilsky, Svenska bilder samt Lundström och Widegren, Valda prosastycken II. Uppläsning av dikter. Referat och föredrag, Grammatik: formlära och allmän satslära; övningar i satsanalys; interpunktionslära. Rättskrivningsövningar. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning. (Tjeder).

Matematik: (4 t.) Aritmetik och algebra: procent- och ränteräkning; enkla sifferekvationer av första graden med en obekant; aritmetiska uppgifter, huvudsakligen hämtade ur det praktiska livet som tillämpning av ekvationsmetoden; enkla algebraiska reduktioner av de slag, som förekomma vid ekvationslösningen i denna klass. (5:e årskursen i läroboken.) Geometri: Euklides' I: 27—42, III: 1—6; lösning av lätta övningsuppgifter och enkla planimetriskaberäkningsuppgifter. (Lindholm.)

Historia: (3 t.) Kort översikt av Sveriges historia från 1809 till närvarande tid jämte lämpliga delar av grannländernas historia under samma tid. Repetition av forntiden och medeltiden. Allmänna historien: från och med de engelsk-franska tronstriderna till 1789. (Frisch.)

- Geografi:* (1 t.) Nordamerika. Repetition av Sverige med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv och samfärdsmedel. Kartritning. (Frisch.)
- Naturkunnsighet:* (4 t.) Zoologi: repetition av ryggradsdjuren. Botanik: organläran fullständigt genomgången, de viktigaste dikotyledona växtfamiljerna, växtundersökning och växtbestämning. Växtinsamling. Exkursioner. Besök på Riksmuseum. (Tjeder.) — Fysik: luft- och ångtryck, magnetism, elektricitet. Kemi: några elektrolytiska försök samt experiment med klorväte-, svavel- och kolsyra, utförda av eleverna själva; teoretiska förklaringar över försöken; skrivning av formlerna för de reaktioner, som förekommit. (Gedda.)
- Tyska språket:* (4 t.) Läsning och översättning av v. Rhoden, Der Troztkopf; redogörelse för innehållet av det lästa. Grammatik: Repetition av formläran, det viktigaste av artikeln, kasusläran och infinitiv. Extemporalier i »Lätta stycken». Skrivningar se sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Lundholm.)
- Engelska språket:* (3 t.) Rippmann, A First English Book avslutad. Nursery Tales avslutad. Fairy Tales. Grammatik: formläran; behöfliga delar av syntaxen, muntligt meddelade. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivningar: se sid 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket. (Carlson.)

Nionde klassen A.

- Kristendom:* (2 t.) Jesu liv och tal. Apostlagärningarna. Den kristna tros- och sedelärens grundtankar i översiktlig framställning avslutad. (Tredje artikeln samt dop- och nattvardsläran). Kyrkohistoria: gamla tiden. (Almén.)
- Modersmålet:* (3 t.) Läsning: Tegnér, Fritiofs saga, samt delar av Ekermans läsebok. Uppläsning av dikter. Referat och föredrag. Kort framställning av versläran. Grammatik: allmän satslära; satsanalys; interpunktionslära. Rättskrivningsövningar. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning. (Westin.)
- Matematik:* (3 t.) Aritmetik och algebra: ekvationer av första graden med en obekant jämte problem. (5:te årskursen i läro-

- boken.) Geometri: Euklides' I: 27—42, III: 1—6; lösning av lättare geometriska övningssatser. (Olin.)
- Historia*: (3 t.) Repetition av Sveriges historia från nya tidens början till 1772 jämte de skandinaviska grannländernas historia under samma tid. Allmänna historien: nya tiden till 1789. (Carlson.)
- Geografi*: (1 t.) Sydamerika. Afrika. Kartritning. Museibesök. (Kræpelien.)
- Naturkunnighet*: (2 t.) Biologi: översikt av viktigare fanerogama växtfamiljer jämte de in- och utländska kulturväxternå. Växtbestämning. Växtinsamling. Exkursioner. (Olin.) — Fysik: Luft- och ångtryck, magnetism och elektricitet. (Gedda.)
- Tyska språket*: (4 t.) Kleine Schüler-Bibliothek VIII avslutad samt Braun, Vera, påbörjad. Samtal över och redogörelse för innehållet. Grammatik: artikeln, kasusläran och infinitiv. Extemporalier. Skrivningar: se sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Wulff.)
- Engelska språket*: (3 t.) Rippmann. A Second English Book, från sid. 41. Grammatik: syntaxen till verb. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivningar: se sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket. (Carlson.)
- Franska språket*: (2 t.) Bödtker och Höst, Lärobok i franska språket, 44 sid., jämte den till läroboken hörande grammatiken. Talövningar. (Falk.)

Nionde klassen B.

- Kristendom*: (1 t.) Pauli brev. Kort översikt av nya Testamentets böcker. Kyrkohistoria: gamla tiden och medeltiden. (Westin.)
- Modersmålet*: (3 t.) Läsning: Tegnér, Fritiofs saga, samt delar av Ekermans läsebok I. Uppläsning av dikter. Referat och föredrag. Kort framställning av versläran. Grammatik: formlära och allmän satslära; satsanalys; interpunktionslära. Rättsskrivningsövningar. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning. (Almén.)
- Matematik*: (4 t.) Aritmetik och algebra: ekvationer av första

- graden med en och flera obekanta jämte problem; obligationer; planimetriska och stereometriska beräkningsuppgifter. Geometri: Euklides' III: 1—16, I: 43—48; III: 17—34, lösning av geometriska övningssatser. (Lindholm.)
- Historia:* (3 t.) Sveriges historia från 1809 till närvarande tid jämte grannländernas historia under samma tid. Allmänna historien: från 1789 till omkring 1880; repetition av forntiden och medeltidens historia. (Almén.)
- Geografi:* (1 t.) Sydamerika. Afrika. Kartritning. Museibesök. (Kræpelien.)
- Naturkunnighet:* (3 t.) Biologi: översikt av viktigare fanerogama växtfamiljer jämte de in- och utländska kulturväxterna. Kryptogamerna. Organläran fullständigt genomgången. Växtbestämning. Växtinsamling. Exkursioner. (Olin.) — Oorganisk kemi i samband med laborationer av eleverna. En kortare kurs i astronomi. (Gedda.)
- Tyska språket:* (4 t.) Kleine Schüler-Bibliothek VIII avslutad kursivt. Läsning och översättning av Volkmann-Leander, Traumereien an französischen Kammerleuten. Redogörelse för det lästa. Talövningar. Grammatiken avslutad. Tillämpningsövningar. Extemporalier. Skrivningar: se sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Wulff.)
- Engelska språket:* (4 t.) Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok för realskolan, sid. 1—52, 160—181. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Grammatik: syntaxen till verbet. Skrivningar: se sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket. (Falk.)
- Franska språket:* (2 t.) Bödtker och Höst, Lärobok i franska språket, 44 sid., jämte den till läroboken hörande grammatiken. Talövningar. (Falk.)

Tionde klassen A.

- Kristendom:* (2 t.) Bibelkunskap. Jämförelse mellan Jesu och Pauli förkunnelse under läsning af valda delar ur Jesu tal och Pauli brev. Kyrkohistoria: medeltiden och reformationstidvarvet. (Lundholm.)
- Modersmålet:* (3 t.) Litteraturhistoria: kort översikt av svenska

litteraturen till 1850-talet. Läsning och referat i sammanhang med litteraturhistorien. Uppläsning av dikter. Föredrag av eleverna. Grammatik: repetition av form-, sats- och interpunktionsläran; satsanlays. Rättskrivningsprov. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning. (Tjeder.)

Matematik: (3 t.) Aritmetik och algebra: ekvationer av första graden med en och flera obekanta jämte problem; växlar och obligationer; (6:te årskursen i läroboken). Geometri: Euklides' I: 43—48, III: 17—34; lösning av geometriska övningsatser. (Gedda.)

Historia: (3 t.) Sveriges historia från 1718 till 1840. Allmänna historien från 1789 till omkring 1860. (Almén.)

Geografi: (1 t.) Det viktigaste av geologien. Sammanfattande översikt av den allmänna geografin. (Kræpelien.)

Naturkunnighet: (3 t.) Biologi: kryptogamerna; huvuddragen av läran om växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. Växtinsamling. Exkursioner. (Tjeder.) — Fysik: Akustik och optik. En kortare kurs i astronomi. Kemi: Oorganisk kemi i samband med laborationer av eleverna. (Gedda.)

Tyska språket: (3 t.) Läsning och översättning av Seidel, Der Trilpetrtsch und andere Geschichten; Storm, Von Jenseit des Meeres; Ompteda, Der Major u. a. Erz. Grammatik: formläran repeterad, syntaxen avslutad. Extemporalier: lämpliga stycken ur »Skrivövningar och brev». Skrivningar: se sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Frisch.)

Engelska språket: 3 t. Frances Hodgson Burnett: Little Lord Fauntleroy. Grammatik: syntaxen avslutad. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivningar: se sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket. (Carlson.)

Franska språket: (2 t.) Bödtker och Höst, Lärobok i franska språket, avslutad. Talövningar och andra tillämpningsövningar. (Falk.)

Tionde klassen B,

- Kristendom:* (2 t.) Korta underrättelser om de viktigaste av de religioner, med vilka kristendomen varit och är i beröring. Översikt av kyrkoåret. Kyrkohistoria: nya tiden. (Almén.)
- Modersmålet:* (4 t.) Litteraturhistoria: kort översikt av svenska litteraturen till våra dagar. Läsning och referat i sammanhang med litteraturhistorien. Uppläsning av dikter. Föredrag av eleverna. Grammatik: repetition av form-, sats- och interpunktionsläran; satsanalys. Övning i uppsättandet av enkla skrivelser, såsom fullmakter, kvitton, annonser. Dispositionsövningar. Rättskrivningsprov. Uppsatsskrivning. (Carlson.)
- Matematik:* (4 t.) Algebra: problem ledande till ekvationer med en och två obekanta, särskilt berörande affärslivet, såsom procent-, ränte-, växel- och obligationsuppgifter. Planimetriska och stereometriska problem. Räkning med kvadratrötter. Användning av tabeller. Kurs i enkel bokföring. Geometri: repetition av Euklides': bok I och III samt delar av fjärde boken jämte lösning av lättare geometriska problem; läran om likformighet; ritning av enkla diagram. (Olin.)
- Historia:* (3 t.) Huvuddragen av Sveriges nuvarande statsförvaltning samt av dess centrala och kommunala förvaltning. Sveriges historia: tiden från 1809 till våra dagar. Kort repetition av forntiden, medeltiden och reformationstiden. Allmän historia: tiden efter 1860. Kort repetition av tiden 1500—1860. (Frisch.)
- Geografi:* (2 t.) Sammanfattande översikt av den allmänna geografin, i anslutning därtill de viktigare kulturländernas, företrädesvis Sveriges, geografi översiktligt behandlad, med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. Det viktigaste av geologien. (Kræpelien.)
- Naturkunnighet:* (3 t.) Biologi: läran om människokroppen och i sammanhang därmed det allmännaste av hälsoläran, däri inbegripet de rusgivande ämnena samt tobakens natur och verkningar. Dissektion av djurorgan. Huvuddragen av läran om växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad.

(Olin.) — Fysik: någon utvidgning av kurserna i mekanik och värmelära. Akustik och optik. Kemi: några av den organiska kemiens viktigaste ämnesgrupper; torrdestillation och förbränning; några viktiga kapitel av tillämpad kemi. (Gedda.)

Tyska språket: (4 t.) Läsning och översättning av Ernst, Asmus Sempers Jugendland. Redogörelse för det lästa. Fritt återgivande av uppläst text. Talövningar. Grammatiken repeterad. Tillämpningsövningar. Extemporalier. Skrivningar se sid. 29! Övning i att läsa och skriva tysk stil. Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Lundholm.)

Engelska språket: (4 t.) Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok för real-skolan avslutad. Redogörelse för innehållet av det lästa jämte fritt återgivande av uppläst text. Grammatik: syntaxen avslutad, formläran delvis repeterad. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivningar (se sid. 29). Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket. (Carlson.)

Franska språket: (2 t.) Bödtker och Höst, Lärobok i franska språket, avslutad. Talövningar och andra tillämpningsövningar. (Falk.)

Elfte klassen.

Kristendom: (2 t.) Kristendomskunskap: Vad Nya Testamentet lär om några viktigare frågor: Kristus vår Förebild, Kristus vår Frälsare. Religion och moral. Frihet och lydnad. Den kristne och samfundet. De yttersta tingen. Kyrkohistoria: Nya tiden från och med pietismen. Översikt av religionshistorien. Bilder från missionsfälten. (Westin.)

Modersmålet: (3 t.) Svensk litteraturhistoria från och med 1850-talet med läsning av litteraturprov. Läsning av nyare dansk och norsk litteratur med muntliga meddelanden om författarna. Föredrag. Satsanalys. Det viktigaste av stilistiken, muntligt meddelat, jämte tillämpningsövningar. Övning i uppsättande av enklare praktiska skrivelser och ifyllande av formulär. Rättskrivningsprov. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning. (Westin.)

Matematik: (3 t.) Aritmetik och algebra: aritmetiska uppgifter, valda med hänsyn till det praktiska livets fordringar; ekvationer

av första graden med en och flera obekanta jämte problem; begreppet irrationellt tal; räkning med kvadratrötter samt kvadratrotutdragning; planimetriska och stereometriska beräkningsuppgifter. Uppritning av enkla diagram och användning av matematiska tabeller. Kurs i enkel bokföring. Geometri: repetition av Euklides' bok I och III samt delar av fjärde boken jämte lösning av lättare geometriska problem. (Olin.)

Historia: (2 t.) Huvuddragen av Sveriges nuvarande statsförfattning samt av dess centrala och kommunala förvaltning. Sveriges historia: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter år 1809. Allmänna historien: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter 1815. Kort översikt av konsthistorien. (Westin.)

Geografi: (1 t.) De viktigaste kulturländernas samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. (Kræpelien.)

Naturkunnighet: (2 t.) Biologi: läran om människokroppen och det allmännaste av hälsoläran, däri inbegripet rusdryckernas och tobakens natur och verkningar. Dissektion av djurorgan. Kemi: den organiska kemiens viktigaste ämnesgrupper. (Olin.)

Tyska språket: (4 t.) Seidel, Leberecht Hühnchen, Knauth, Auswahl deutscher Gedichte, jämte biografiska upplysningar om de viktigare författarna. Storm, Pole Poppenspüler, avslutad. Grammatiken repeterad. Extemporalier, valda stycken ur »Skrivövningar och brev». Skrivningar: se sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket. (Wulff.)

Engelska språket: (2 t.) Kipling, Puck of Pook's Hill, valda delar. Behövliga delar av grammatiken repeterade. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Kort kurs i litteraturhistoria. Skrivningar: se sid. 29! Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket. (Falk.)

Franska språket: (2 t.) Labiche, Le Voyage de Monsieur Perrichon. Grammatiken enligt Bödtker och Hösts lärobok repeterad. Talövningar och andra tillämpningsövningar. (Falk.)

Stenografi: (2 t.) Melins system, förande till förmåga att stenografera i medeltal 150 stavelser i minuten. (Björling.)

Sociala föreläsningar: I likhet med föregående år har klass 11

deltagit i den valfria, sociala kurs, bestående av 20 föreläsningar, som hållits fredagar kl. 2,45—3,35 för elever vid Stockholms högre flick- och samskolor, gymnasier och seminarier.

Skrivningar i klass 7 B—11.

Under läsåret hava klass 7 B—10 A och 11 vardera skrivit 9 svenska uppsatser, varav 6 på lärorummet, 9 tyska och 9 engelska skrivningar (översättningar och reproduktioner), varav 6 i varje språk på lärorummet samt 8 matematiska skrivningar på lärorummet; klass 10 B har skrivit 10 svenska uppsatser, varav 7 på lärorummet, 10 tyska och 10 engelska skrivningar (översättningar och reproduktioner), varav 6 tyska och 7 engelska på lärorummet samt 8 matematiska skrivningar på lärorummet. Alla skrivningar på lärorummet hava utförts under ordinarie undervisningstimmar omväxlande veckodagar, efter en för terminen uppgjord plan och omfattat vardera 3 lektionstider jämte raster (= 2 t. 35 m.)

Övningsämnena.

I **välskrivning** har undervisning meddelats i klass. 1—6 (i klass 1 i samband med undervisning i svenska språket, i övriga klasser 1 t:e i veckan och omfattat övningar av stående eller lutande stil efter målsmans val. (Lundqvist, Tjeder.)

I **teckning** har undervisning meddelats särskilt åt var och en av klass. 1—11, i klasserna 7 A och 8 A 2 t:ar i veckan, i de övriga klasserna 1 t:e i veckan. (Hartzell.)

Undervisningen har omfattat:

Klass 1: Övning i penselföring och färgblandning. Målning efter enkla bladformer, frukter, pepparkakor, mössa, vante, gran- och björkkvistar, vårblommor m. m., allt efter verkliga föremål. Enkel färgläggning av höst- och vinterlandskap efter förteckning å »svarta tavlan».

- Klass 2:* Konturteckning med kol och färgläggning med kriter å tonpapper efter blad, frukter, blommor, kvistar, fiskar, svenska flaggan, kamrater, stugor och landskap m. m.
- Klass 3:* Teckning och målning efter fristående föremål och efter förteckning på »svarta tavlan». Hemritning efter eget val. Minnesteckning. Silhuettklippning.
- Klass 4:* Teckning med blyerts och färgläggning med enkla färgtoner (våt färg) efter huvudsakligen naturföremål. Penselteckning. Hemuppgift: mönsterklippning och försök till enkel ornering av dockklädning, hätta och väska, ur minnet efter ritningar, utförda under teckningslektioner. Stuga och plan av lantgård.
- Klass 5:* Övning i att måla med flera färger («vått i vått»). Hemteckning: sommarminne. Trädstudier. Profylteckning och färgläggning efter enkla industriföremål. Stuga och rumsinredning.
- Klass 6:* Fortsatta övningar i profylteckning och färgläggning. Hemteckning: hushållsföremål. Enkla perspektiviska regler genomgångna från väggtavlan och av barnen tillämpade, t. ex. järnvägsspår, stuga med staket m. m. Skissering i Humlegården. 6 B dessutom kolstudier av kläder och kamrater.
- Klass 7 A:* Teckning av kamrater i olika ställningar. Enkel färglära och övningar i färgblandning. Naturstudier.
- Klass 7 B:* Fortsatta övningar i perspektivisk teckning: Plansidiga ytor och cirkelns förkortning. Rumsinteriör. Naturstudier.
- Klass 8:* Färgstudier. Bärkvistar och blommor. Linearritning: plana figurer. Krokiteckning och planritning av skolsal enligt skala. Textning. Monogram.
- Klass 9 A:* Övning i mönsterkomposition efter blomstudier. Enkel praktisk tillämpning. Perspektivisk teckning. Teckning och färgläggning af fjärilar, fåglar m. m.
- Klass 9 B:* Linearritning. Fortsättning av föregående klassens kurs och geometrisk projektionslära. Naturstudier.
- Klass 10 A:* Perspektivisk teckning efter i grupp ställda föremål, vilkas färg och skugga enkelt återgivits. Övning i harmonisk indelning och dekorerings av ytor. Motiv: egna naturstudier och fotografier. Praktisk tillämpning.

Klass 10 B: Perspektivisk teckning. Rumsinteriör. Geometrisk konstruktionsritning.

Klass 11: Skissering av kamrater. Kopiering af japanska penselteckningar. Exteriörer och interiörer, utförda dels enbart i blyerts med enkla skuggor, dels färglagda.

I **modellering** har undervisning meddelats klasserna 1, 2, 9 A och 11 under en del av lektionerna i teckning. I klass 1 har modellerats frukter, bröd, svampar, fågelbo, flöte, anka m. m., i klass 2 svampar, mössa, muff, vas, båt, fyr, djurformer; i klass 9 A har en platta modellerats och ornerats efter eget teckningsförslag; i klass 11 har en del av eleverna modellerat vaser. (Hartzell.)

Vid **sångundervisningen** hava lärjungarna i klass 4—9 A, 10 A och 11 varit fördelade på sex olika avdelningar, som övats var för sig 1 timme i veckan. Varje avdelning har omfattat två parallellklasser utom den högsta, som omfattat klasserna 9 A, 10 A samt klass 11, där ämnet är valfritt. De tre förberedande klasserna ha övats var för sig 2 gånger i veckan, $\frac{1}{2}$ timme varje gång.

Undervisningen har meddelats efter följande kursplan:

De förberedande klasserna: Några sånger och koraler efter gehör. (O. Lundqvist.)

Klass 4 och 5: Elementarlärans grunder. Tonträfnings- och tonbildningsövningar. Enstämmiga sånger ur A. Bergströms sångbok, 2:a häftet. Koraler.

Klass 6: Fortsatta övningar i tonbildning samt tonträfningsövningar i olika tonarter. Enstämmiga sånger ur A. Bergströms sångbok, 3 häftet. Koraler.

Klass 7: Tonbildningsövningar. Primavistasång och enstämmiga sånger ur A. Bergströms sångbok, 3:e häftet. Koraler.

Klass 8: Tonbildningsövningar. Tvåstämmiga sånger ur A. Bergströms sångbok, 4:e häftet. Koraler.

Klass 9 A, 10 A, 11: Svårare tonträfningsövningar. Tonarterna Tvåstämmiga sånger ur O. L. Svensson sångbok, 3:e delen, Koraler. Enklare solosånger efter eget val. (Lindqvist.)

I **gymnastikundervisningen** deltog i klass 2—11 under höstterminen 431 elever, under vårterminen 419 elever, fördelade på

nio avdelningar. Klass. 4—11 hava haft 4 lekt. i veckan à 30 min., klass. 2 och 3 endast 2 lekt. à cirka 25 min., men gymnastisera dessutom såsom rekreation mellan lektioner i andra ämnen. I alla klasser har gymnastiken ibland utbytt mot ordnade lekar, för de mindre barnen till stor del springlekar, för de större sånglekar. Gymnastiksalen är i allo efter nutida fordringar. Alla gymnastiserande ur klass 4—11 begagna gymnastikdräkt och gymnastiskskor; i omklädningsrummet finnes ett klädfack för varje elev. Sedan skolans läkare undersökt läroverkets alla lärjungar började gymnastiken den 14 sept. och pågick till den 16 dec. Vid vårterminens början undersökte åter skolläkaren de elever, vilka voro i behov av förnyad undersökning, varefter gymnastik fortgick från den 18 jan. till den 25 maj.

För undervisning i **handarbete** hava varit anslagna 2 t:ar i veckan i var och en av klasserna 1—5 A, 6 A—7 A och 9 A; 1 t. i veckan i klass. 5 B, 7 B, 8, 9 B, 10 A och 11.

Övningarna ha omfattat följande:

Klass 1: Bastarbete. Inövning av för-, efter-, fäll- och kaststygn på stramalj: sy-necessär. Vikning, träckling och kastsöm: serviettväska. Fyllnadsarbete: formband, fällning av dammhandduk.

Klass 2: Stickning: grytlapp, sockor. Sömnad: handarbetspåse med korsstynsbroderi. Fyllnadsarbete: ett formband. (Ström. Wedin.)

Klass 3: Opphämtasöm: övningar i fällsöm tillämpade på ett förkläde.

Klass 4: En blus. Ett arbete med stjälkstygn.

Klass 5: Stickning av ett par vantar. Sömnad: ett arbete i delsbosöm, såsom kragpåse, brickduk.

Klass 6: Ett arbete med plattsömsbroderi; tillklippning och sömnad av ett linne.

Klass 7: Ett handarbete med hardangersöm. Lappning och stoppning med tillämpning på söndriga klädesplagg. Knapphål, isättning av band samt hyskor och hakar. Dessutom i 7 A: Trådknappar och knapphål.

Klass 8: Arbeten i venetianskt broderi. Olika slags märkning; hålsöm.

Klass 9 A: Arbeten i schattérsöm. Maskinsöm med veck samt brodyr- eller spets-infällning: foderliv, underkjol, kamkofta, mössa, blus.

Klass 9 B: Maskinsöm med veck och brodyrinfällning: foderliv, underkjol, byxor, mössa, klädning. (Kihlgren.)

Klass 10 A: Måttagning, tillklippning, provning och sömnad av blusar och klädningar.

Klass 11: Måttagning, tillklippning, provning och sömnad av blusar och klädningar. Fritt val av arbeten, såsom venetiansk söm, plattsöm, fransflätning. Spettsöm och trädnig på tyll. (Ström. Tägtmeijer.)

Undervisning i **huslig ekonomi** har meddelats i klass. 8, 9 och 10 A, varje grupp 1 gång i veckan kl. 12—4 à 5: klass 8 A, där ämnet är obligatoriskt, delad i två grupper, 8 B och 9 A vardera en grupp, 9 B och 10 A en grupp. Undervisning har lämnats i matlagning, bakning, konservering, dukning, servering, diskning, rengöring och andra hithörande sysslor samt i födoämneslära. (Hofrén.)

Konfirmationsundervisning har meddelats åt 30 elever från klass 7—10 A av Komminister E. Lignell. Undervisningen har pågått 2 gånger i veckan den 17 okt.—19 dec. samt den 15 jan.—14 april, då den avslutades med konfirmation i Johannes kyrka. Endast från ett par lektioner i övningsämnena har ledighet beviljats åt dem som deltagit i konfirmationsundervisningen, vilken varit förlagd till tisdagar och lördagar kl. 12,30—1,20.

Lärarinnor och lärare.

Redogörelse för lärarepersonalens tjänstgöring per vecka under *höstterminen*.*

Fröken *Alma Detthow*, skolans föreståndarinna, förrättar två gånger i veckan morgonbön med bibelförklaring (6—11, I, II).
Psykologi (I, II) 1 t.

* Seminarieavdelningarna betecknas med romerska, skolans klasser med arabiska siffror.

- Fröken *Anna Gedda*, *h. s.*** biträdande föreståndarinna, matematik (8 A, 10 A) 6 t., fysik och kemi (8 B, 9, 10) 9 t., rättlat matematikskrivn. (8 A, 10 A) ..... 15 t.
- » *Elly Westin*, *h. s.*, kristendom (6 B, 7 B, 9 B, 11) 7 t., modersmålet (6 A, 9 A, 11) 10 t., historia (5 B, 6 A, 11) 6 t., rättlat de svenska uppsatserna i 9 A, 11; klassföreståndarinna i 11 ..... 23 t.
- » *Wendela Carlson*, *h. s.*, modersmålet (8 A, 10 B) 7 t., historia (9 A) 3 t., engelska (8 B, 9 A, 10) 13 t., rättlat de svenska uppsatserna i 8 A, 10 B och de engelska skrifningarna i 8 B, 9 A, 10; klassföreståndarinna i 10 B. .... 23 t.
- » *Alfhild Kræpelien*, *h. s.*, geografi (4 B, 5, 6, 7, 9, 10, 11) 20 t., (I, II) 4 t.; klassförest. i 10 A ..... 24 t.
- » *Anna Falk*, *h. s.*, engelska (7 A, 8 A, 9 B, 11) 12 t., franska (9, 10, 11) 10 t., rättlat de engelska skrivn. i 8 A, 9 B, 11; klassförest. i 9 B. .... 22 t.
- » *Alma Olin*, *h. s.*, matematik (7 A, 9 A, 10 B, 11) 13 t., biologi (6 A, 7 A, 9, 10 B, 11) 9 t., rättlat de matematiska uppgifterna i 9 A, 10 B, 11; klassföreståndarinna i 9 A ..... 22 t.
- » *Tyra Lundholm*, *p. h. s.*, kristendom (8 B, 10 A) 4 t., tyska (5 B, 6 B, 7 A, 8 B, 10 B) 20 t., rättlat de tyska skrivningarna i 8 B, 10 B; klassförest. i 8 B. .... 24 t.
- » *Bertha Frisch*, *h. s.*, historia (8, 10 B) 9 t., (I, II) 4 t., geografi (8) 3 t., tyska (8 A, 10 A) 7 t., rättlat de tyska skrifningarna i 8 A, 10 A; klassföreståndarinna i 8 A ..... 23 t.
- » *Elna Sidvall*, *Fil. Kand. pr.*, matematik (4 B, 5 A, 6, 7 B) 17 t., biologi (4, 7 B) 5 t., rättlat de matematiska skrivningarna i 7 B och de svenska uppsatserna i I, klassföreståndarinna i 7 B. .... 22 t.
- » *Maria Almén*, *p. h. s.*, kristendom (7 A, 8 A, 9 A, 10 B) 8 t., modersmålet (7 A, 9 B) 6 t., historia (4 B, 7 A, 9 B, 10 A) 10 t., rättlat de svenska uppsatserna i 8 A, 9 A, 10 B; klassförest. i 7 A. .... 24 t.

** *h. s.* = examen vid Statens högre lärarinneseminarium; *p. h. s.* = examen vid privat högre lärarinneseminarium; *pr.* = provår.

- Fröken *Maria Tjeder*, *h. s.*, modersmålet (6 B, 8 B, 10 A) 10 t., historia (6 B) 2 t., biologi (5 A, 6 B, 8 B, 10 A) 7 t., välskrivning (4 A, 5, 6) 5 t.; rättat de svenska uppsatserna i 8 B, 10 A; klassförest. i 6 B. .... 24 t.
- » *Maria Kihlgren, Hulda Lundins slöjdkurs m. m.*, handarbete (3—9) 21 t., (I, II) 3 t.; klassförest. i 6 A 24 t.
- » *Elisabeth Lindholm, p. h. s.*, kristendom (5 B) 2 t., matematik (5 B, 8 B, 9 B) 12 t., biologi (5 B, 8 A) 4 t., fysik (7 B, 8 A), 2 t., naturkunnighet (I, II) 4 t., rättat de matematiska skrivningarna i 8 B, 9 B; klassföreståndarinna i 5 B. .... 24 t.
- » *Tea Ellgar, p. l. s.*, kristendom (4 A, 5 A, 6 A) 6 t., modersmålet (5 A) 4 t., historia (5 A, 7 B) 4 t., tyska (4 A, 5 A, 6 A) 9 + 2 extra t.; klassförest. i 5 A. 25 t.
- » *Carola Wulff, Fil. Mag.*, tyska (4 B, 7 B, 9, 11) 20 t., engelska (7 B), 3 t., vakttjänstgöring 1 t., dessutom de tyska skrivningarna i 7 B, 9, 11 och de engelska i 7 B; klassförest. i 4 B. .... 24 t.
- Fru *Annie Gustafson, h. s.*, modersmålet (4 A, 7 B) 8 t., (I, II) 9 t., historia (3, 4 A) 4 t., geografi (4 A) 2 t., vakttjänstgöring 1 t., rättat de svenska uppsatserna i 7 B, II; klassförest. i 4 A. .... 24 t.
- » *Ruth Kummel, f. s.*, kristendom (4 B) 2 t., modersmålet (4 B) 4 t., (i småskolan) 19 t.; klassförest. i 3. 25 t.
- Fröken *Onni Lundqvist, p. l. s.*, modersmålet (5 B) 4 t., välskrivning (4 B) 1 t., i småskolan 20 t.; klassföreståndarinna i 1 och 2. .... 25 t.
- » *Edit Eriksson, f. s.*, kristendom (I, II), 6 t. matematik (I, II) 6 t., de svenska ämnenas metodik (I, II) 3 t., (i småskolan) 8 t., vakttjänstgöring 1 t., leder övningslektioner i I, II; klassförest. i I o. II ..... 24 t.
- » *Helmy Hartzell, Tekniska skolans högre avd. m. m.*, teckning (1—11) 20 t., (I, II) 3 t. .... 23 t.

** *h. s.* = examen vid Statens högre lärarinneseminarium; *p. h. s.* = examen vid privat högre lärarinneseminarium; *p. l. s.* = examen vid privat lägre lärarinneseminarium; *pr.* = provår; *f. s.* = folkskollärarinneexamen.

- Fröken *Stina Hofrén*, *Ateneums skolköksseminarium*, huslig ekonomi (8—10 A) 5 gånger i veckan, c:a 5 t:ar per gång.
Martha Håkansson, *Gymn. Centralinst.*, gymnastik (2—11) 20 t., (I, II) $2\frac{2}{3}$ t., vakttjänstgöring $\frac{2}{3}$ t. $23\frac{1}{3}$ t.
 Fru *Gertrud Björling*, p. l. s. m. m., stenografi (11) 2 t.
 Fröken *Tyra Ström*, *Hulda Lundins kurs* m. m., handarbete (1, 2) 4 t. (10, 11) 2 t. .... 6 t.
 Musikdirektör *Hugo Lindqvist*, sång (4—11) 6 t., (I, II) 2 t. 8 t.
 Komminister *Erik Lignell* förrättar morgonbön med bibelförklaring fyra gånger i veckan (6—11, I, II).

Under *vårterminen* hava fröknarna *Emmy Tägtmeyer* och *Helga Widén* övertagit handarbetsundervisningen i stället för fröken Tyra Ström, den förra i klass 10 och 11, den senare i klass 1 och 2.

- Tjänstledighet* hava under läsåret följande lärarinnor åtnjutit:
- fröken Maria Tjeder, $\frac{30}{8}$ — $\frac{31}{10}$, sjuk, vikarie: fru Ester Beskow;
 » Maria Kihlgren, $\frac{7}{2}$ — $\frac{10}{2}$, sjuk, vikarie: fröken Tyra Ström;
 » Martha Håkansson, $\frac{2}{3}$ — $\frac{5}{3}$, sjuk, vikarie: fröken Eva Carlsson;
 » Alfhild Kræpelien, $\frac{22}{3}$ — $\frac{31}{3}$, sjuk, vikarie: fröken Inez Andersson;
 » Elly Westin, $\frac{24}{1}$ — $\frac{6}{2}$, sjuk, vikarie: fröken Nora Hammarström;
 » Elly Westin, $\frac{5}{3}$ — $\frac{3}{4}$, sjuk, vikarie: fröken D. Hasselberg;
 » Elisabet Lindholm, $\frac{2}{5}$ — $\frac{00}{5}$, sjuk, vikarie: fröken Karin Pihl.
 » Elna Sidvall, $\frac{2}{5}$ — $\frac{17}{5}$, sjuk, vikarie: fru Ingrid Naumann.
 » Alma Olin, $\frac{10}{5}$ — $\frac{4}{6}$, sjuk, vikarie: fröken Lilly Braathen.
 » Onni Lundqvist, $\frac{12}{4}$ — $\frac{28}{5}$, ensk. angelägenheter, vikarie: fröken Märta Armfelt.

Lärjungarna.*

De närvarande lärjungarnas antal.

Klass	1	2	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9	10	10	11	Summa
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B		
Höstterminen	21	23	30	28	26	27	30	32	32	32	32	33	31	30	29	30	18	31	515
Vårterminen	19	24	30	27	26	27	29	31	31	31	31	30	30	30	30	30	17	31	504

Under läsåret hava 120 elever inskrivits fördelade på följande klasser: 1:a 21, 2:a 4, 3:e 5, 4:e 27, 5:e 17, 6:e 13, 7:e 10, 8:e 14, 9:e 4, 10:e 3, 11:e 2.

Antal i övningsämne undervisade lärjungar vårterminen 1917.

Ä m n e	1	2	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9	10	10	11	Summa
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B		
Teckning	20	24	30	27	26	27	29	31	31	31	31	30	30	30	30	29	13	22	491
Sång	20	24	30	23	23	26	28	28	30	30	30	27	27	29	—	27	—	15	417
Handarbete	20	24	30	27	26	27	29	31	31	30	30	30	30	30	30	28	—	27	480
Huslig ekonomi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	12	9	8	6	—	—	65

Tid för hemarbete.

Till måndagen har i alla klasser givits läxa i ett ämne (kristendom), till övriga dagar ha i klass 3, 4 och 5 givits läxor i 1 à 2 ämnen, i klass 6 och 7 A i 2 ämnen, i klass 7 B—10 A i 2 à 3 ämnen, i klass 10 B och 11 i 3 ämnen.

Hemarbetet har enligt lärjungarnas läxuppgifter, inhämtade under två på varandra följande veckor under vardera terminen, i medeltal per dag upptagit i klass 11 2 t. 38 m., 10 B 2 t. 13 m., 10 A 1 t. 16 m., 9 B 1 t. 51 m., 9 A 1 t. 8 m., 8 B 1 t. 29 m., 8 A 1 t. 16 m., 7 B 1 t. 7 m., 7 A 58 m., 6 B 44 m., 6 A 47 m., 5 B 33 m., 5 A 36 m., 4 B 38 m., 4 A 30 m., 3 35 m.

* Över lärjungarna har katalog utgivits vid läsårets början.

Valfria ämnen.

Bortvalsrätten har använts i fråga om tyska av 4 elever, i engelska av 4 elever, i franska av 22 elever, i geometri av 52 elever, i teckning av 13 elever, i handarbete av 9 elever. Från sång hava 40 elever varit befriade på grund av bristande musikalisk begåvning. I huslig ekonomi deltog under höstt. 77 elever, under vårt. 65 elever.

Avgångna elever.

Vid förra vårterminens slut avgingo från elfte klassen följande 23 elever med godkänt *avgångsbetyg medförande s. k. normal-skolekompetens*:

Alexison, Emmy (till Generalpoststyrelsen).
 Almgren, Linnéa (till Socialstyrelsen).
 Almstedt, Märta (till Livsmedelskommissionen).
 Andersson, Malin (till kontor).
 Berg, Ebba (till Schartaus handelsinstitut).
 Björklund, Karin (till Jönköpings Juridiska byrå).
 Blomberg, Nora (till Kommerskollegium).
 Ekblad, Karin (till hemmet).
 Eriksson, Beatrice (till Generalpoststyrelsen).
 Folke, Signe (till hemmet).
 Fryxell, Agnes (till Sockerbyrån).
 Gustafsson, Elsa (till Påhlmans handelsinstitut).
 Gustafsson, Rut (till telegrafelevkurs).
 Hedberg, Britta (till kontor).
 Horney, Greta (till Riksförsäkringsanstalten).
 Lenander, Ella (till livförsäkringsbolag).
 Lindfors, Vera (till telegrafelevkurs).
 Lundgren, Siri (till Fackskolan i Uppsala).
 Roloff, Elsa (till Kommerskollegium).
 Sunesson, Anne Charlotte (till livförsäkringsbolag).
 Togman, Ingeborg (till Försäkringsbolaget Ocean).
 Tötterman, Edith (till Tekniska skolan).
 Westin, Inez (till fortsatta studier).

Från Lionde klassen B avgingo efter *realskolexamen*:

Andersson, Irma (till kontor).
 Dahllöf, Greta (till bank).
 Jacobsson, Signe (till hemmet).
 Johansson, Greta (till Pählmans handelsskola).
 Johansson, Iris (till Livsmedelskommissionen).
 Johnsson, Margit (till kontor).
 Karlsson, Elsa (till telegrafelevkurs).
 Karlsson, Florence (till Stockholms folkskoleseminarium).
 Nilsson, Karin (till gymnasium).
 Norrman, Lisa (till kontor).
 Wallenius, Karin (till försäkringsbolag).
 Nilsson, Märta (till kontor).

Den sistnämnda, Märta Nilsson, hade tillhört skolan endast ett läsår och måste därför som privatist avlägga examen vid annat läroverk, där hon godkändes.

Från övriga klasser avgingo vid vårterminens slut 58 flickor och 7 gossar.

Gåvor.

Skolan har haft glädjen att under det förflutna läsåret få mottaga följande gåvor: Av Direktör A. Wahlberg: en utomordentligt vacker, uppstoppad gråtrut; fröken N. Staël von Holstein: ett par reproduktioner av antika konstverk; ett par hundra karaktäristiska vykort från Tyskland, England, Frankrike och Italien; ett par vyalbum från Nordamerika samt ett par mönsterböcker; av eleverna Greta Helsing: Swebilius-Lindblom-katekesen; Alfild Modén: en kolibri; Hillvy Wahlberg: katt- och rävkranium; av Kungl. Läroverksöfverstyrelsen: De olympiska spelen i Stockholm 1912, »Sveriges Natur» 1916, Simundervisningens metodik, Rosenius, »Sveriges fåglar och fågelbon», häft. 7, 8; av Nordiska Museets styrelse: ett antal inträdeskort till Skansen, gällande under sommaren. Av herrar förläggare: nyutkommen skolbokslitteratur.

För alla dessa gåvor hembäras härmed samtliga givarna ett hjärtligt tack.

Elev, som börjar vid vårterminens början, betalar en tilläggsavgift för denna termin, som är 4 veckor längre än höstterminen, och utgår denna tilläggsavgift med 5 kr. i klass 1—5; 10 kr. i klass 6—11.

Från och med 9:e klass få de, som så önska, genomgå en extra kurs i franska språket. För denna extra kurs erlägges en särskild avgift av 5 kr. per termin.

Anmälan om lärjunges uttagande ur skolan skall ske *före pågående termins utgång. Har sådan anmälan ej skett före avslutningsdagen, anses lärjungen tillhöra läroverket följande termin.*

Realskolexamen.

Realskolexamen, som ägde rum den 30 och 31 maj, leddes och övervakades av Lektorn vid Kungl. Sjökrigsskolan, Fil. Dr A. M. Johansson såsom av Kungl. Läroverksöverstyrelsen förordnat ombud. Vid examen var dessutom närvarande av Stockholms Stadsfullmäktige utsett examensvittne fru Professorskan Signe Palmær. Vid examen godkändes samtliga 15 till examen anmälda elever ur klass B nämligen utom å sid. 39 uppräknade 12 elever som avgått från läroverket, även av följande, vilka innevarande läsår genomgå skolans elfte klass: Ella Björck, Berta Engdahl och Ester Lundgren.

För undergående av realskolexamen hade dessutom hit hänvisats 3 lärjungar från annan läroanstalt. Av dessa förklarades 2 efter avlagda skriftliga prov berättigade deltaga i den muntliga prövningen. I denna godkändes 1, nämligen Elisabeth Andersson.

Årsavslutning.

Läsåret kommer att avslutas lördagen den 2 juni kl. 12 m. för seminariet och klass 11—7 och kl. 2 e. m. för klass 6—1. Till avslutningen inbjudas föräldrar och målsmän samt andra för skolan intresserade personer. Lärjungarnas handarbeten

Från tionde klassen B avgingo efter *realskoleexamen*:

Andersson, Irma (till kontor).
 Dahllöf, Greta (till bank).
 Jacobsson, Signe (till hemmet).
 Johansson, Greta (till Pählmans handelsskola).
 Johansson, Iris (till Livsmedelskommissionen).
 Johnsson, Margit (till kontor).
 Karlsson, Elsa (till telegrafelevkurs).
 Karlsson, Florence (till Stockholms folkskoleseminarium).
 Nilsson, Karin (till gymnasium).
 Norrman, Lisa (till kontor).
 Wallenius, Karin (till försäkringsbolag).
 Nilsson, Märta (till kontor).

Den sistnämnda, Märta Nilsson, hade tillhört skolan endast ett läsår och måste därför som privatist avlägga examen vid annat läroverk, där hon godkändes.

Från övriga klasser avgingo vid vårterminens slut 58 flickor och 7 gossar.

Gåvor.

Skolan har haft glädjen att under det förflutna läsåret få mottaga följande gåvor: Av Direktör A. Wahlberg: en utomordentligt vacker, uppstoppad gråtrut; fröken N. Staël von Holstein: ett par reproduktioner av antika konstverk; ett par hundra karaktäristiska vykort från Tyskland, England, Frankrike och Italien; ett par vyalbum från Nordamerika samt ett par mönsterböcker; av eleverna Greta Helsing: Swebilius-Lindblom-katekesen; Alfhild Modén: en kolibri; Hillvy Wahlberg: katt- och rävkranium; av Kungl. Läroverksöfverstyrelsen: De olympiska spelen i Stockholm 1912, »Sveriges Natur» 1916, Simundervisningens metodik, Rosenius, »Sveriges fåglar och fågelbon», häft. 7, 8; av Nordiska Museets styrelse: ett antal inträdeskort till Skansen, gällande under sommaren. Av herrar förläggare: nyutkommen skolboks-litteratur.

För alla dessa gåvor hembäras härmed samtliga givarna ett hjärtligt tack.

Skollokalen.

Fyra läsår har skolan fått arbeta i sitt eget för läroverket byggda präktiga skolhus. Invid Humlegården på det höjdparti, som begränsas av Birger Jarlsgatan och Engelbrektskatan, reser det sig. Genom nyanlagda gator ligger det väl till för barn från östra Vasastaden, Östermalm och östra Norrmalm.

Husets fasad är enkel med lugn och värdig prägel och prydes av en allegorisk grupp »Mot ljuset». Souterrainvåningen innehåller samlingssal, gymnastiksal jämte omklädningsrum med duschrum och toaletter, skolkök med matsal och öviga dithörande lokaler. Bottenvåningen inrymmer bostad för skolans vaktmästare, telefonrum, samlings- och gymnastiksalens läktare samt en skolsal. En halv tr. upp är utgång till skolgården, öppen mot söder men väl skyddad för nordliga vindar. 1 tr. upp ligga 5 skolsalar för de högsta klasserna, föreståndarinnans expeditionsrum samt bibliotek. Dessutom finnas i denna liksom även i de övriga skolvåningarna korridorer med klädhängare, toaletter med W. C., materialrum samt en stor hall. Denna hall, försedd med öppen spis och väggfasta bänkar, är en hemtrevlig samlingsplats för flickorna och rymmer alla elever, som hava sina klassrum i samma våning. 2 tr. upp residera mellanklasserna. Där finnes ock ett lärarinnerum med kök samt ett studierum. Våningen 3 tr. upp innehåller 7 skolsalar, avsedda för de minsta barnen och småskoleseminariet. I våningen högst upp ligga ritsal, laboratorium, fysiksal samt frukost- och handarbetsrum. Ännu en trappa och man står på den präktiga tak-lekplanen, den högst och friast belägna lekplan i Stockholm. Den omgives av ett högt skyddsräcke av järn och är dessutom skyddad för blåst genom höga murar.

Skolsalarna äro alla mycket ljusa med tre fönster i varje sal. Salar, hallar, korridorer och trappuppgångar äro oljemålade i ljusa, vackra färger. Alla golv äro belagda med korkmattor, och hygienens fordringar äro iakttagna med ytterligaste noggrannhet. Den elektriska belysningen är riklig. Värmeledningen med dess automatiskt reglerande termostater fungerar förträffligt.

Hälsotillståndet.

Undertecknad har i egenskap av skolans läkare vid läsårets början undersökt samtliga elever samt vid vårterminens början dem, för vilka förnyad undersökning befunnits önskvärd.

Under det gångna läsåret hava följande sjukdomsfall förekommit i skolan (varav dock de flesta endast förorsakat några dagars frånvaro): allmän svaghet 8, armbrott 1, bleksot 1, blindtarmsinflammation 1, blåskatarr 1, difteri 1, feber 3, fotskada 2, förkylning 53, gulsot 1, halsfluss 27, halsböld 1, influensa 11, knölros 1, ledgångsreumatism 2, lungkatarr 5, magsjukdom 4, mässling 13, neurasteni 1, näsoperation 1, påssjuka 3, reumatisk feber 1, »röda hund» 10, skarlakansfeber 11 (spridda fall på olika tider av läsåret), struma 1, strupkatarr 1, vattkoppor 3, äggvita 2, ögonoperation 1, öronsjukdom 6.

Alma Sundqvist.

Leg. läkare.

Avgifter.

Inskrivningsavgiften, vilken erlägges vid inskrivningen, är 5 kr.

Terminsavgifterna, lika stora för A- och B-linjen samt för höst- och vårterminen, erläggas *under de två första veckorna av varje termin* på dag som bestämmes vid uppropet och äro:

Första klassen	.....	25 kr.
Andra	»	30 »
Tredje	»	35 »
Fjärde	»	45 »
Femte	»	50 »
Sjätte	»	55 »
Sjunde	»	60 »
Ättonde	»	65 »
Nionde	»	70 »
Tionde	»	75 »
Elfte	»	80 »
Bränsleavgift	.....	5 »

Elev, som börjar vid vårterminens början, betalar en tilläggsavgift för denna termin, som är 4 veckor längre än höstterminen, och utgår denna tilläggsavgift med 5 kr. i klass 1—5; 10 kr. i klass 6—11.

Från och med 9:e klass få de, som så önska, genomgå en extra kurs i franska språket. För denna extra kurs erlägges en särskild avgift av 5 kr. per termin.

Anmälan om lärjunges uttagande ur skolan skall ske *före pågående termins utgång. Har sådan anmälan ej skett före avslutningsdagen, anses lärjungen tillhöra läroverket följande termin.*

Realskolexamen.

Realskolexamen, som ägde rum den 30 och 31 maj, leddes och övervakades av Lektorn vid Kungl. Sjökrigsskolan, Fil. Dr. A. M. Johansson såsom av Kungl. Läroverksöverstyrelsen förordnat ombud. Vid examen var dessutom närvarande av Stockholms Stadsfullmäktige utsett examensvittne fru Professorskan Signe Palmær. Vid examen godkändes samtliga 15 till examen anmälda elever ur klass B nämligen utom å sid. 39 uppräknade 12 elever som avgått från läroverket, även av följande, vilka innevarande läsår genomgå skolans elfte klass: Ella Björck, Berta Engdahl och Ester Lundgren.

För undergående av realskolexamen hade dessutom hit hänvisats 3 lärjungar från annan läroanstalt. Av dessa förklarades 2 efter avlagda skriftliga prov berättigade deltaga i den muntliga prövningen. I denna godkändes 1, nämligen Elisabeth Andersson.

Årsavslutning.

Läsåret kommer att avslutas lördagen den 2 juni kl. 12 m. för seminariet och klass 11—7 och kl. 2 e. m. för klass 6—1. Till avslutningen inbjudas föräldrar och målsmän samt andra för skolan intresserade personer. Lärjungarnas handarbeten

och teckningar finnas att bese i skolans lokal avslutningsdagen kl. 11—12 och 1—2. Inträdesprövning försiggår måndagen den 4 juni med början kl. 9 f. m.

Nästkommande läsår.

Inträdesprövning till skolan anställes torsdagen den 30 augusti kl. 9 f. m.

Uppflyttningsprövning med dem av skolans elever, som hava att under sommaren förkovra sig i något ämne, äger rum fredagen den 31 aug. kl. 10 f. m.

Upprop förrättas med klass 11—2 lördagen den 1 september kl. 2 e. m.

De som blivit anmälda till **första klassen** samlas lördagen den 15 sept. kl. 12.

Inträdesprövning till seminariet börjar onsdagen den 5 sept. kl. 9 f. m.; upprop med seminariets elever äger rum fredagen den 7 sept. kl. 10 f. m.

Muntliga och skriftliga anmälningar av inträdessökande mottagas av undertecknad, som träffas dagligen t. o. m. den 9 juni samt fr. o. m. måndagen den 22 augusti kl. 1—2 i skolans lokal, Eriksbergsgatan 10. Skriftliga och muntliga förfrågningar samt anmälningar till såväl seminariet som skolan besvaras under ferierna av undertecknad, adress Eriksbergsgatan 10 f. v. b. (10-öres porto på och i brev till denna adress).

Stockholm i maj 1917.

Alma Detthow.

Telefon: allm. 155 32, riks. (f. m.) 143 85.

Mottagningstid under pågående läsår: månd., onsd., fredag kl. 1—2.